

Puolustusvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteistyön tukemisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteistyön tukemisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta (HE 174/2021 vp): Asia on saapunut puolustusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- puolustusministeriö

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteistyön tukemisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki. Ainoastaan sopimuksen 2 artikla on voimassa ja vain suhteessa Tanskaan ja näin ollen sopimus ja laki voidaan kokonaisuudessaan kumota, kun Tanskan liittyminen Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin hallitusten väliseen puolustusmateriaalialaa koskevaan yhteistyösopimukseen tehtyyn huoltovarmuusliitteeseen tulee voimaan.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella samaan aikaan kuin huoltovarmuusliitettä koskeva Tanskan liittymissopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan puolustusministerit allekirjoittivat pohjoismaisen puolustusmateriaalialan huoltovarmuussopimuksen Ruotsissa vuonna 2015. Yhteistyösopimuksessa

Valiokunnan mietintö PuVM 3/2021 vp

todetaan, että valtiot voivat oman harkintansa mukaan sitoutua myöhemmin yhteistyösopimuksen eri aloja koskeviin liitesopimuksiin.

(2) Suomi, Ruotsi ja Norja allekirjoittivat huoltovarmuutta koskevan liitesopimuksen vuonna 2019. Huoltovarmuusliitteen sopimusvalmisteluvaiheessa Tanska vetäytyi pois, mutta ilmoitti muiden maiden allekirjoituksen yhteydessä aikeestaan liittyä myöhemmin sopimukseen. Puolustusvaliokunta totesi Suomen liittyessä mukaan liitesopimukseen (ks. PuVM 1/2020 vp — HE 92/2019 vp) pitävänsä tärkeänä, että myös Tanska tulisi myöhemmässä vaiheessa mukaan. Tämä päämäärä saavutettiin 5.11.2020, kun Tanska allekirjoitti huoltovarmuusliitteen.

(3) Huoltovarmuusliitteessä on todettu, että se korvaa vuoden 2001 yhteistyösopimuksen huoltovarmuutta koskevan 2 artiklan. Kun Tanska ei alun perin liittynyt huoltovarmuusliitteeseen, jäi edellä mainittu artikla voimaan suhteessa Tanskaan. Kun Tanskan liittymissopimus tulee voimaan, vuoden 2001 yhteistyösopimuksen 2 artikla kumoutuu myös suhteessa Tanskaan. Näin ollen voidaan Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteistyön tukemisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (384/2002) kumota.

(4) Tanskan liittymissopimuksen hyväksynnästä tullaan ilmoittamaan sopimuksen tallettajana toimivalle Norjan ulkoministeriölle. Tanskan liittymissopimus ei vielä ole tullut voimaan sen edellyttäessä kaikkien osapuolten hyväksyntää. Se tulee voimaan kolmantenakymmenentenä (30) päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on ottanut vastaan viimeisen ratifioimis- tai hyväksymiskirjan. Näin ollen hallituksen esityksessä ehdotetaan, että hallituksen esityksen kohteena olevan lain kumoaminen tulee voimaan samana ajankohtana kuin Tanskan liittymissopimus tulee voimaan. Kumoamislain voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Puolustusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 174/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö PuVM 3/2021 vp

Helsingissä 25.11.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Jari Ronkainen ps

jäsen Anders Adlercreuts r

jäsen Timo Heinonen kok

jäsen Hanna Holopainen vihr

jäsen Eeva Kalli kesk

jäsen Tuomas Kettunen kesk

jäsen Joonas Könttä kesk

jäsen Juha Mäenpää ps

jäsen Veijo Niemi ps

jäsen Erkki Tuomioja sd

varajäsen Matti Semi vas

varajäsen Kari Tolvanen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Heikki Savola